

ANALIZA LIKOVNEGA DELA

→ VSEBINSKA ANALIZA

⇒ KAJ JE

- je del formalne analize likovnih del, ki predstavlja nek objektivni pogled na likovno delo v nasprotju na subjektivno likovno delo.

⇒ ELEMENTI

- poznamo tri elemente in sicer:
 - × **MOTIV** nam pokaže, kaj je na posameznem delu predstavljeno, kaj je tema, ideja. Govorimo o neposredno spoznavnih motivih, ki jih takoj vidimo, nam je jasno kaj predstavljajo.

→ NEPOSREDNOSPOZNAVNI MOTIVI

→ **PORTRET**

- upodobitev resnične osebe
- upošteva individualne značilnosti
 - **AVTOPORTRET**
- slikar upodobi samega sebe, se naslikajo tekšne kot so
 - **SKUPINSKI PORTRET**
- upodobljena skupina ljudi
 - **AKT**
- podoba golega človeka
- povezanost z naravo
 - **ŽANR**
- umetnik upodablja podobe iz vsakdanjega življenja
 - **TIHOŽITJE**
- umetnik upodobi predmete, ki jih poznamo iz vsakdanjika
- VANITAS – posebna vrsta tihožitja, kjer umetnik opozori na minljivost življenja
 - **KRAJINA**
- umetnik upodobi pokrajino
 - **ŽIVALSKI MOTIV**
- upodobljene so živali

SNOV

- umetniki so jemali snov za svoja dela iz literature in mitologije
- ločimo:
 - **MITOLOŠKA SNOV**
 - So miti, ki so se prenašali iz roda v rod. Prvič so zapisani v METAMORFOZAH rimskega pesnika Ovida
 - anitična mitologija
 - **BIBLJSKA SNOV**
 - kot glavni literarni deli uporablja STARO in NOVO ZAVEZO
 - **ZGODOVINSKA SNOV**
 - pomeni upodobitev dogodkov iz zgodovine, politike, verske zgodovine...
 - upošteva resnične dogodke, osebe, čas in prostor
 - × VSEBINA

→ OBLIKOVNA ANALIZA

⇒ TEMELJNE LIKOVNE PRVINE

→ TOČKA

- x nastane, ko se dotaknemo ploskve
- x različne vrste in oblike
- x združujejo se v črte

→ LINIJA

- x nastane s povezovanjem točk
- x ima smet
- x se giba, lahko je :
 - **NAVPIČNA**
 - **VODORAVNA**
 - **POŠEVNA**
- x poznamo več vrst in oblik linij:
 - **GEOMETRIJSKE**
 - **ORGANSKE**
 - **KOMBINIRANE**
- x različna debelina linij

→ SVETLOBA

- x svetlobna lestvica
- x svetlo-temno, svetleje, temneje
- x CHIARO-SKURO - tehnika menjave svetlega in temnega
- x senčenje ustvarja iluzijo telesnosti in prostora

→ BARVA

- x barvni krog
- x 3 čiste barve, ki se mešajo
- x KONTRASTI: (toplo-hladni, barvni, svetlo-hladni) ustvarjajo navidezno gibanje, svetlejša se gibajo v prostoru, temnejša se zapirajo
- x učinki in simbolika barv

→ POVRŠINA

- x zaznamo jo s tipom in vidom
- x površina v slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi
- x posebnosti površine v slikarstvu
- x površina odvisna od materialov, tehnik, orodij, svetlobe..
- x PASTOZNO SLIKANJE- zelo nagosto nanašanje barv
- x LAZURNO SLIKANJE- zelo na tanko nanašanje barv, nanešana v plasteh

→ TELESNOST IN PROSTOR

- x telesnost v slikarstvu
- x različne vrste prostora: LIKOVNI, NARAVNI, DUHOVNI..
- x prostor v slikarstvu je 3D, navidezen
- x prostor v kiparstvu in arhitekturi je 3D (višina, globina, širina)
- x različen čas in različni umetniški tokovi imajo različen odnos do uporabljanja prostora v sliki
- x prostor je lahko povsem sploščen, je brez glovine
- x uporaba različnih načinov in zakonitosti za upodobitev prostora v sliki
- x **PROSTOR V SLIKARSTVU:**
 - za uporabo senčenja in barvanja modelacije
 - s perspektivo
 - prostorski ključni:
 - **PREKRIVANJE**
 - **VELIKO-MALO**

- DETAJLI
- ZRAČNOST

- EKRANI

→ **PERSPEKTIVA**

- x beseda izvira iz latinščine, pomeni pregledati
- x izraža upodabljanje v globino razvrščenih teles
- x s perspektivo se na 2D ploskvi ustvari vtis... iluzija 3D prostora
- x poznamo več perspektiv:
 - **LINEARNA**
 - v času renesanse v Italiji sta jo razvila Filippo Brunellsechi in Leon Battista Albert.
 - Izhaja iz zelo natančnega opazovanja narave in iz teoretičnih razmišljanj o slikarstvu in upodabljanju teles in prostora
 - **PTIČJA**
 - **OSNA**
 - **UKRIVLJENA**
 - **KONCEPTUALNA**
 - **ZRAČNA**
 - **BARVNA**
 - **SKRAJŠANA**
 - **ŽABJA**

⇒ **KOMPOZICIJA**

- iz latinščine con ponere > skupaj postaviti
- razporeditev likovnih prvin in upodobljenih oseb v učinkovito celoto znotraj likovnega dela
- pri analizi kompozicije moramo biti pozorni na: URAVNOTEŽENOST, HARMONIJO, GIBANJE, KONTRAST
- ločimo več vrst kompozicij:

- **SREDIŠČNA**
- **SVOBODNA**
- **DIAGONALNA**
- **KROŽNA**
- **PLOSKOVITA**
- **SIMETRIČNA**
- **LINEARNA**
- **TRIKOTNA ALI PIRAMIDNA**
- **DVODELNA**
- **ODPRTA**

⇒ **MORFOLOŠKI SLOGI IN PRISTOP**

- morfološki slogi ali obči likovni slogi so kategorije, o katerih govori MORFOLOGIJA. Ta veda obravnava umetnine po njihovih oblikovnih lastnostih in jih razvršča glede na njihove lastnosti, ki niso odvisne od zgodovinskih obdobj.
- Govorimo o 3 morfoloških slogih:
-

MORFOLOŠKI SLOGI:	PLOSKOVITI	PLASTIČNI	SLIKOVITI
Upodabljanje snovi/ vsebine:	Idealistično	Realistično	Naturalistično
Oblikovanje teles:	ploskovito	Plastično	slikovito
Kompozicija:	simetrična	urejena	svobodna
Gibanje:	togo	naravno	dinamično
Prostor:	Ni oblikovan	plastičen	neomejen

Barve:	Samosvoje	naravne	Razkrojene
--------	-----------	---------	------------

→ *PODATKI O AVTORJU IN LIKOVNEM DELU*